

dan later in het karakter van het kind tot uiting kwam. De baker heeft tot in de 20ste eeuw dienst gedaan.

Familieleden en goede vrienden op kraambezoek, werden in vroeger dagen getrakteerd op kandeel. Dit was de kraamdrank bij uitstek. Het werd gedronken uit een kandeelglas of porseleinen kommetje. Waarschijnlijk was kandeel van oorsprong bedoeld als versterkend middel voor de kraamvrouw. Zij kreeg het ook wel opgediend met een broodje met geraspte schapenkaas. De naam kandeel is een verbastering van het middeleeuwse monnikenlatijn 'caldellum', warm drankje.

Nelleke Bogaard

Bron: M. van Lamoen, *Oude kraamgebruiken*. Helmond enz., 1981.

Recept kandeel

Voor liefhebbers is hier het recept van kandeel:

5 gram pijpkaneeel, 10 gram kruidnagelen en de schil van een citroen 1 uur zachtjes laten koken in 2 deciliter water. Het aftreksel zeven en laten afkoelen. Vervolgens 6 eidooiers schuimig kloppen met 100 gram witte basterd suiker. Dan het kruidenmengsel door het klopsel roeren en ten slotte 1 fles Rijnwijn bijschenken en al roerend het mengsel au bain marie binden.

Voor het roeren gebruikte men vroeger kaneelstokken. Een lange stok met strikken voor een jongen en een korte stok met een strikje voor een meisje.

Dertig jaar Kloostergaarde

Begin september vierden we het 30-jarig bestaan van het complex ouderenvoningen aan de Kloostergaarde. Eigenlijk heet dit 'Zuster Vendrig Oord', zoals op de gevelsteen staat te lezen, maar in het dorp heeft iedereen het over de 'Kloostergaarde'.

's Avonds werd een serenade gebracht aan de bewoners door het SCHalkwijks ORkest (SCHOR). Het weer werkte mee en iedereen kreeg een hapje en een drankje aangeboden door het bestuur. De Kloostergaarde is nog steeds een zelfstandige stichting, Stichting Bejaarden Schonauwen en wordt door een vrijwillig bestuur beheerd. Terwijl overal om ons heen fusies plaatsvinden en schaalvergroting is hier nog steeds sprake van een kleinschalig Schalkwijks initiatief. De stichting heeft in haar archief nog het eerste schrift met notulen.

Het begon in 1969: "Op uitnodiging van Mevrouw Albers Pistorius (echtgenote van de toenmalige burgemeester van Houten) zijn genoemde dames en heren bijeen gekomen voor het bespreken van de mogelijkheid, te zijner tijd te komen tot

oprichting van een bejaardencentrum in de gemeente Houten. In de eerste vergadering op 26 november 1969 werd een voorlopig bestuur gevormd waarin zitting namen: Mw. W. Albers Pistorius (voorzitter), Mw. van Ark, wethouder Dhr. J.A. van Oostrom, W. van Vliet, J. Vulto (secretaris/penningmeester) en maatschappelijk werker Mej. van de Brink werd adviseur van het bestuur.

Zo'n drie maanden later was de volgende vergadering. Er was inmiddels contact gezocht met Provincie en Rijk en daaruit bleek dat een verzorgingsflat in de eerste jaren niet te realiseren was, wel de bouw van bejaardenwoningen met een maandhuur van *f* 120,-/*f* 140,-. Besloten werd dan maar bejaardenwoningen te gaan bouwen, maar te blijven streven naar de bouw van een verzorgingsflat en het stichten van een stichting voor bejaardenhulp, zoals verzorging, centrale keuken,

sport en ontspanning, alarmering. Veertien dagen later ging men op bezoek bij een bejaardenwoningencomplex in Vreeswijk. Op 24 april passeerde de stichtingsakte bij notaris Bremer, die ook de naam van de stichting had bedacht. Allen de kosten van zegels à *f* 20,- werden door hem in rekening gebracht. Als stichtingskapitaal stortten alle bestuursleden een bedrag van *f* 50,- samen *f* 250,-. Dit bedrag staat nu nog steeds op de balans van de stichting.

Op 22 juni 1970 bespreekt het bestuur de aankoop van het terrein voor de sporthal, 3300 m² voor de prijs van ± *f* 27.400,-

Er wordt nog eens benadrukt, dat er ook in Houten een terrein gezocht moet worden voor bouw van een verzorgingsflat.

In de maanden daaropvolgend worden diverse

plannen en tekeningen besproken en wordt de opdracht uiteindelijk verleend aan architect van Klooster, die ook de woningen in Vreeswijk heeft getekend.

Twee jaar na de start, namelijk op 27 november 1971 wordt de aanbesteding gedaan voor de bouw van twintig bejaarden woningen in twee bouwlagen. Op 15 mei 1972 zijn al 15 toekomstige bewoners geselecteerd en op 1 augustus krijgen de 20 eerste bewoners de sleutel van hun nieuwe woning. Ter gelegenheid hiervan besluit het bestuur een vlag met toebehoren aan te schaffen. De officiële opening vindt plaats op 1 oktober 1972.

Het bestuur biedt zichzelf aan B&W Houten aan als mogelijke oprichter van een verzorgingsflat in Houten. Een jaar later starten er gesprekken met

de Dr. Schaepmanstichting over het bouwen van bejaardenwoningen in Houten 'Den Oord'.

Op 15 januari 1977 neemt Mw. Albers Pistorius afscheid van het bestuur, wethouder van Oostrom neemt de voorzitterstaak op zich. Op 4 maart 1978 is er een bespreking van de plannen voor bejaardenwoningen in Houten. Na deze datum is de bemoeienis van de Stichting Bejaarden Schonauwen met Houten afgelopen. In de notulen van de jaren daarna wordt alleen gesproken over het beheer en de toewijzing van de woningen aan de Kloostergaarde. Zaten er vanaf de oprichting altijd een paar Houtenaren in het bestuur, rond 1980 bedanken deze bestuursleden voor hun functie en komt het bestuur van de stichting in handen van een aantal Schalkwijkers/Tull en 't Waalers.

Elly Hollander - Kool

De huisjes aan de Kloostergaarde hebben vele bewoners gehad. Sommigen verhuisden weer, anderen overleden. Degene die het langst aan de Kloostergaarde heeft gewoond is Gerda Werkhoven (Grada).

Zij is een bewoner van het eerste uur toen zij als betrekkelijk jonge weduwe een woning kreeg aangeboden. Pas dit jaar heeft zij haar huisje verruild voor een verpleegtehuis, eerst in Nieuwegein en nu in Houten.

Bevordert zal dienen te worden, dat de
grond met bijkomende kosten zo spoedig
mogelijk wordt overgedragen.

De secretaris zal de Comité-leden berichten
indien er iets belangrijks is mee te delen
of te bespreken. Zodra het von de goede gang
van zaken nodig is zal er weer een
vergadering zijn

Geed

Bespreking 18/9 '71 ten aanzien van Mevr
van Ark

Allen aanwezig behalve Mev $\frac{1}{2}$ Brink,
die met vacantie is.

Door de secretaris worden de notulen
voorzien van de vorige vergadering
en mededelingen verstrekt over de
vorderingen bij de voorbereiding van
de bouw. De stukken zijn ingediend bij
de bevoegde instanties. De extra kosten
eventueel aan grondwerk vanwege oude
fundamenten worden later met de
aannemer verrekend. De architect
loeft nog 3 boringen verrichten

Pagina uit het notulenschrift van het bestuur van de Stichting Bejaarden Schonauwen in het handschrift van Jan Vulto

Op het grasveld van de Kloostergaarde staat
het beeld van een stier. De een zegt dat het
zomaar een beeld is, de ander zegt dat het
een eerbetoon is aan volleybalvereniging
Taurus, die tenslotte in Schalkwijk is opge-
richt.